Udskriftsdato: mandag den 29. juni 2026

BEK nr 1473 af 02/12/2025 (Gældende)

Bekendtgørelse om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Fødevarestyrelsen, j.nr. 2025-03380

Bekendtgørelse om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger

I medfør af § 34 a og § 47, stk. 1, i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 19. januar 2024, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1721 af 30. november 2020 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

§ 1. Fødevarestyrelsen fastsætter grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger.

Stk. 2. Grænseværdierne finder anvendelse på svinebesætninger og kvægbesætninger, for hvilke der er eller skulle være indgået aftale om sundhedsrådgivning, jf. bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger og bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger samt ved meddelelse af påbud i medfør af bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger.

Grænseværdier for antibiotikaforbrug i kvæg- og svinebesætninger

§ 2. Grænseværdierne for antibiotikaforbrug fastsættes i ADD (daglig standarddosis til et dyr ifølge medicindatabasen VetStat) pr. 100 dyr pr. dag, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. ADD fastsættes for kvæg og svin for hver styrke og dispenseringsform af ethvert markedsført, antibiotikaholdigt lægemiddel, der anvendes til kvæg og svin. Et antibiotikaholdigt lægemiddels ADD fastsættes ud fra principperne beskrevet i bilag 1.

Stk. 3. Grænseværdierne for antibiotikaforbrug til svin fastsættes som vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag. Vægtede ADD beregnes som beskrevet i bilag 2.

§ 3. Antibiotikaforbruget beregnes ud fra registreringer i VetStat som et gennemsnit over 9 måneder i ADD pr. 100 dyr pr. dag fordelt på hver af de aldersgrupper, der er nævnt i §§ 4-6.

Stk. 2. Ved et antibiotikaforbrug over en grænseværdi forstås et antibiotikaforbrug beregnet som et gennemsnit over 9 måneder, der ligger over den grænseværdi, som gælder på den dato, hvor 9 måneders perioden udløber.

Stk. 3. For kalve under 12. mdr. og ungdyr mellem 12 og 24 mdr. beregnes antibiotikaforbruget som den registrerede mængde antibiotika i ADD for aldersgruppen, i forhold til antallet af dyr pr. dag i aldersgruppen.

Stk. 4. For køer, samt tyre, kvier og stude over 24 mdr. beregnes antibiotikaforbruget som den registrerede mængde antibiotika i ADD for aldersgruppen i forhold til antallet af dyr pr. dag i aldersgruppen.

Stk. 5. For fravænnede smågrise op til 30 kg beregnes antibiotikaforbruget som den registrerede mængde antibiotika i ADD for aldersgruppen i forhold til antallet af dyr pr. dag i aldersgruppen, jf. dog stk. 8.

Stk. 6. For slagtesvin og polte beregnes antibiotikaforbruget som den registrerede mængde antibiotika i ADD for aldersgruppen i forhold til antallet af dyr pr. dag i aldersgruppen, jf. dog stk. 8.

Stk. 7. For pattegrise, søer, gylte og orner beregnes antibiotikaforbruget som den registrerede mængde antibiotika i ADD for pattegrise, søer, gylte og orner i forhold til antallet af dyr pr. dag i aldersgruppen, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Fra den 31. december 2017 beregnes antibiotikaforbruget til svin som vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag på baggrund af den metode, som er beskrevet i bilag 2.

§ 4. Fra og med den 31. december 2016 er grænseværdierne for antibiotikaforbrug til kvæg:

1) Kalve under 12 mdr. og ungdyr mellem 12 og 24 mdr. : 1,2 ADD pr. 100 dyr pr. dag.
2) Køer, samt tyre, kvier og stude over 24 mdr. : 2,1 ADD pr. 100 dyr pr. dag.

§ 5. Fra og med den 31. marts 2019 er grænseværdierne for antibiotikaforbrug til svin:

1) Fravænnede smågrise op til 30 kg: 17,2 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.
2) Slagtesvin og polte: 4,4 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.
3) Pattegrise, søer, gylte og orner: 3,2 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.

§ 6. Fra og med den 30. september 2026 er grænseværdierne for antibiotikaforbrug til svin:

1) Fravænnede smågrise op til 30 kg: 13,8 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.
2) Slagtesvin og polte: 3,5 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.
3) Pattegrise, søer, gylte og orner: 3,2 vægtede ADD pr. 100 dyr pr. dag.

Grænseværdier for dødelighed i kvæg- og svinebesætninger

§ 7. Dødelighed beregnes ud fra registreringer i det Centrale Husdyrbrugsregister som et gennemsnit over 12 måneder, efter principperne i bilag 3.

Stk. 2. Ved dødelighed over grænseværdien forstås en dødelighed, som ligger over den grænseværdi, der gælder på den dato hvor 12 måneders perioden udløber.

§ 8. Grænseværdien for dødelighed for søer, kalve og køer er:

1) Kalve: 20 pct. pr. år.
2) Køer: 14 pct. pr. år.
3) Søer: 14 pct. pr. år (1,17 pct. pr. måned).

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 31. december 2025.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1313 af 22. november 2018 om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger ophæves.

Fødevarestyrelsen, den 2. december 2025

CHARLOTTE VILSTRUP CASTLE

/ Kirsten Sejlstrup

Bilag 1

Principper for fastsættelse af et lægemiddels ADD til kvæg og svin

1. Lægemidler med samme aktive molekyle, samme dispenseringsform og samme styrke (aktive molekyle) tildeles samme ADD.

2. Findes et lægemiddel med samme dispenseringsform i flere styrker (aktive molekyle), beregnes ADD forholdsmæssigt ved simpel forholdsregning.

3. Er et eller flere lægemidler med samme aktive molekyle og samme dispenseringsform godkendt til flere indikationer med væsentlig forskellig dosering, tages der ved fastsættelse af lægemidlets ADD udgangspunkt i doseringen for den hyppigst anvendte indikation.

4. ADD for et lægemiddel med indhold af flere forskellige antibiotika (kombinationspræparat) fastsættes med udgangspunkt i den dosis, som lægemidlet er godkendt med.

5. ADD for uteritorier (lægemidler godkendt til indføring i livmoderen) fastsættes ud fra den dosis, hvormed de er godkendt.

6. ADD for intramammaria (lægemidler godkendt til indsprøjtning i yveret), der fortrinsvis anvendes til antibiotisk goldbehandling af køer, fastsættes således, at mængden til behandling af fire kirtler svarer til 1 ADD.

7. ADD for intramammaria (lægemidler godkendt til indsprøjtning i yveret), der fortrinsvis anvendes til behandling af yverbetændelse, fastsættes ud fra den dosis, hvormed de er godkendt, således at mængden til behandling af to kirtler i 24 timer svarer til 1 ADD.

Bilag 2

Beregning af antibiotikaforbrug til svin

Antibiotikaforbruget til svin beregnes ved at summere produkterne, der fremkommer ved at multiplicere den ADD, der er fastsat ud fra de i bilag 1 nævnte principper, med de nedennævnte faktorer for det antibiotikaholdige lægemiddel.

Antibiotikaklasse	**Faktor**
Fluorokinoloner, 3. og 4. generations cefalosporiner samt colistin *	10
Tetracykliner **	1,5
Øvrige antibiotikagrupper	1

* ATC-koder: QJ01MA, QJ01DD, QJ01DE, QA07AA10

** ATC-koder: QJ01AA

Bilag 3

Principper for beregning af dødelighed i kvæg- og svinebesætninger

1. Dødelighed for svin beregnes som et 12 måneders simpelt glidende gennemsnit af antal døde svin pr. måned divideret med antallet af svin registreret på et CHR nummer i den pågældende måned, dvs. efter følgende formel:

Dødelighed pr. måned = (sum af antal døde dyr pr. måned over et år/12)/(sum af antal dyr pr. måned over et år/12) *100.

Dødelighed pr. år = Dødelighed pr. måned *12.

2. Dødelighed for køer beregnes som summen af antal døde køer i de seneste 12 måneder divideret med summen af antal dyr pr. dag i en besætning de seneste 12 måneder, dvs. efter følgende formel:

Dødelighed = (antal døde pr. år/antal dyredage pr. år) *365 *100

3. Dødelighed for kalve beregnes efter følgende formel:

$$\text{Dødelighed}_{1\text{-}180} = 100 * (1 - \prod_{i=1}^{180} (1 - \frac{D_i}{F_{1,2,4,9} + I_{1,2}[<180] - D^{i-1} - C^{i-1}_{7,16,17} - F_9[i>1]}))$$

Hvor:

Di: Antal døde på dag i.

F1,2,4,9: Antal levendefødte i en 180 dages periode.

I1,2[<180]: Indgange til besætning inden 180 levedøgn.

Di-1: Summen af døde til og med dag i-1.

Ci-17,16,17: Summen af censurerede kalve til og med dag i-1.

F9[i>1]: Antal kalve aflivet som spæd trækkes først fra dag i=2.

I: Multiplikationsoperatoren pi angiver multiplikation af produkter fra 1 til 180.

Døde kalve sættes i forhold til levende kalve i besætningen. Levende kalve beregnes som to komponenter: Levendefødte i besætningen samt kalve, der indsættes i besætningen inden 180. levendedøgn fratrukket kalve, som er døde, aflivede som spæde eller taget ud af besætningen inden 180. levedøgn. For at sikre fuld viden om alle kalves skæbne op til 180 dages alderen beregnes dødeligheden først 180 dage efter sidste dag i beregningsperioden. Overlevelsesprocenten fremkommer ved, at de 180 brøker for hver besætning for hver beregningsperiode ganges sammen. Dødeligheden fås ved at fratrække overlevelsesprocenten fra 1.

Antal levendefødte tælles via fødselstilstandskoderne 1, 2, 4 og 9 = levendefødt i besætningen.

Censurerede kalve, dvs. kalve som er gået ud af besætningen tælles via koderne 7 = slagtet, 16 = levebrug og 17 = eksport